

FRANKFORT, den 16. September.

Volgens berigten uit Napoli di Romania van den 7. Augustus, heeft Ibrahim-pacha, op zijnen togt in het binnenland van Monea en tegen Napoli, nieuwe hindernissen ontmoet. Colocotroni zou bij Argos met 600 man staan. — Van de onderneming van den kapudan-pacha tegen Samos was nog geen resultaat met zekerheid bekend. De Oostenrijksche admiraal markies Paulucci was te Napoli di Romania binnen geloopt, had de primaten aan boord van zijn admiraalschip bescheiden, hen wegens de aanranding van Oostenrijksche schepen zeer ernstig onderhouden, en daarop van de regering eene schadeloosstelling van 50,000 piasters voor Oostenrijksche onderdanen bekomen.

MADRID, den 4. September.

De Portugese gezanten van Lissabon, onder ontzagen hebbende, om den eed van Lissabon op het charter te doen afleggen door alle Portugezen, die zich te Madrid bevinden, en de ongelegenheid inziende om hen daartoe openlijk op te roepen, had zich bepaald bij hen door den *Diario* uit te noodigen, zich aan de kanselarij zijner legatie te vervoegen, waar hij hun eene van Lissabon ontvangene order zou mededeelen. Die Portugezen, welke allen min of meer aan de dienst der infanten verbonden zijn, kwamen op den bestemden dag. Toen het doel hunner oproeping hun was bekend gemaakt, verklaarden zij geenerlei kennis van het charter te dragen, hetwelk men hen wilde laten bezweren, en dat zij, alvorens daarop den eed af te leggen, wilden weten van wien hetzelfde afkomstig was en vooral wat daarvan de bepalingen waren. De zaakgaste verklaarde buiten staat te zijn hun den inhoud mede te deelen, dien hij zelf niet had. Daaruit ontstond eene opschudding, bij welke het gepeupel van de wijk door deszelfs kreten de weigering der Portugezen onderstaande, maar welke overigens van geen ernstig gevolg is geweest.

— Een der Portugeseche infanten, welke te Madrid zijn, is dezer dagen bij eenen togt naar een klooster van haren ezel gevallen en heeft zich eenen voet verstuikt.

PARIS, den 14. September.

De generaal Roche, die gedurende achttien maanden in Griekenland is geweest, heeft aan het Grieksche committee te Parijs een rapport ingezonden nopens hetgeen in het wezenlijke belang der Grieken zou kunnen worden gedaan. In de eerste plaats komt de zeemagt in aanmerking. De Grieken zijn de eerste zeelieden der wereld; zulks erkennen alle officieren van de Fransche en Engelsche zeemagt; maar zij missen de noodige eenheid in hunne verrichtingen, en de nijdver, welke tusschen hen plaats heeft, belet, dat zij uit behaalde voordeelen al het mogelijke nut trekken. Van lord Cochrane hebben zij de hoogste gedachten. Zij beschouwen hem als een bovennatuurlijk wezen. In hunne gesprekken, in hunne gezangen gewagen zij van hem als van hunnen redder. Wat de Turken betreft, deze houden lord Cochrane voor den man uit het Noorden, die volgens hunne profetien in het Oosten zal verschijnen, om hen naar Azie terug te drijven. Zijn naam is de schrik der Turken. Lord Cochrane moet dus ondersteund worden en hij zal groote daden kunnen verrigten. Vooreerst zot hij met vijf stoom-vaartuigen, met Perkins geschut, kunnen werkzaam zijn; in het vervolg zou men die tot twintig kunnen brengen. — Een ander middel van belang zal wezen, de Grieken met een korps Europeische vrijwilligers van 2 a 3000 man bij te staan, waarvan het bevel aan een bekwaam hoofd-officier zou behooren opgedragen te worden. Uit dit korps (op de Europeische wijze te oefenen) moeten de Grieken het nut eener geregelde krijgsmagt proefondervindelijk leeren kennen. Sedert den onspoed van den kolonel Fabvier bij Caristo, een gevolg van de insubordinatie der troepen, is de geregelde krijgsmagt bij de Grieken in verachting gekomen; zij wordt beschimpd; de kolonel Fabvier heeft nauwelijks 1000 man meer onder zich, en niemand wil bij hem verder dienst nemen. De werking van de bedoelde geregelde hulpstroepen is dus, ook als voorbeeld, noodzakelijk. Op het vaste land zullen de mogendheden de oprigting niet toelaten. Men zal het gevoegelijkst troepen van 50 tot 100 man naar het eiland Salamine kunnen zenden, om daar onderwezen en verzameld te worden.

De courant van Lissabon, van den 4. September, meldt, dat men allen grond heeft om binnen kort de officiele tijding te verwachten, dat de infant don Miguel den eed op de nieuwe constitutie heeft afgelegd. Na dien eed afgelegd, en de orders van den Keizer en Koning don Pedro uitgevoerd te hebben, zal de infant gewis in al de regten treden, welke hem bij de constitutie zijn toegekend. — Dit berigt heeft de courant van Lissabon medegedeeld, om de ongerijmde uitstrooisels van sommige kwalijk gezinden te logenstraffen.

In den *Constitutionnel* leest men volgende brief:

Den 9. September. » Zie hier een nieuw feit, waarvan de openbaarmaking de vaders en moeders van huisgezinnen zal omzigtig maken ten aanzien der knippen en de taktiek der hedendaagsche huichelaars.

» Mevrouw H... van ..., eene Hollandsche en protestantsche vrouw, had vier kinderen, welke zij in de godsdienst harer vaders had opgevoed. Sedert verscheidene jaren was zij te Parijs komen wonen, denkende er die weldadige verdraagzaamheid te vinden, welke men in haar land geniet.

» Eene te vervaardig erfenis roept haar onverwachts naar Suriname, eene Hollandsche kolonie, op ongeveer vier duizend mijlen afstands. In hare moederlijke bezorgdheid, zal zij geene geliefde kinderen aan zich zelf overlaten, van welke de oudste nauwelijks de meerderjarigheid nadert; zij hebben een gods noodig, en Mevrouw B... doet zich op, terwijl zij hare hartelijke toegenegenheid betuigt. Mev. H... van ..., door hare beloften verleid, vertrouwt haar wat zij het dierbaarste in de wereld heeft!

» Zij was verre van te voorzien, dat van haar vertrouwen onwaardig misbruik zou gemaakt worden; dat eene aan de jezuiten gewijde vrouw het schandaal zou vernieuwen, waarvan juffer *Loveday* het slagtoffer was, en haren last zou schenden door het aanwenden van strikmiddelen om kinderen van godsdienst te doen veranderen, van welke de jongste slechts twaalf jaren oud is!

Dit gebeurde echter; wat zeg ik? men deed nog meer! de ongelukkig vrij zwak van gestel; men zond hem naar eene afgezonderde plaats, de geestigste vaste, orde-boeken, ligchaams-smarten maakten weldra een verzwakt brein gereed tot allerlei vervoeringen.

Zonder ontzag voor art. 5 van het constitutionnele charter, hetwelk alle eerediensten gelijke bescherming verleent, schilderde men hem het protestantisme onder de zwartste kleuren af; en door hem steeds te honden, dat er buiten de katholieke, apostolische en roomsche godsdienst slechts verdoemenis en geen zaligheid is, verschrikte men hem vanig, dat hij geheel overspannen ijlings naar Parijs terugkeerde, danket, dat Mev. B... aan een tiental priestoren, in het huis zelf en op kosten van Mev. H... van ... gaf, bijwonde en aldus, bekoord, den geest gaf....

» Zijne zuster, oud achttien jaren, kon mede de dringende aanvragen van Mev. B... niet weerstaan en zij omhelsde de roomsche godsdienst, zonder dat de eerwaarde heer Marron, president van het consistorie en de vriend der moeder, ook maar geraadpleegd werd; alleen de jongere, oud zestien jaren, had vastheid genoeg om de inblazingen van Mev. B... te weerstaan: wat het jongste, oud twaalf jaren, betreft, hetzelfde was op het punt om de orders van de ontrouwe vaderster van zijne moeder te gehoorzamen, toen deze juist terdug kwam. Hoe groot was hare smart toen zij vernam, dat eene heete koorde haren zoon na zijne bekeering had aangegepen en naar het graf gesleept! Ten minste zal zij hare geliefde dochter omhelzen.... Helaas! van eeredienst veranderende, heeft zij geleerd, hare moeder te mistrouwen....

» Deze moeder, billijk verontwaardigd, is mij komen vragen of men het regt van proselietenmaken niet te buiten gegaan was, door onthoudigen afvallig te doen worden; en of er geene wetten in Frankrijk waren tegen lieden, die de heiligste lastgevingen schonden. Ik heb geantwoord, dat zonder van nadere vervolgingen afzien, er eene doorlichtige regtbank bestond, die van het algemeene gevoelen, tot welke zij zich kon wenden.

» Uwe zaak is het, om openbaarheid aan die feiten te geven, waarvoor ik inste en waarvan ik al de verantwoordelijkheid op mij neme, besloten, om er, des noods, alle mogelijke gevolgen aan te geven.

» Middelerwijl, zich spoedende om een land te verlaten, waar men straffeloos elke van Rome afgescheidene kerk met den vloek kan belanden, neemt Mev. H... van ... het overschot van haar gezin mede naar Holland, en zal alleen naar Frankrijk terugkeeren; om aan de bevoegde magt de klagen en grieven van eene ontrouwbare moeder kenbaar te maken.

PIETER GRAND, advocaat
bij het Koninklijke gerechtshof.

AMSTERDAM, den 18. September.

Was de dag van den 18. September 1822 voor Amstels ingezetenen, maar bijzonder voor de leden der Evangelisch-Luthersche gemeente een dag van jammer en rouw, toen het alvernietlend vuur, binnen weinige uren, het schoonste harer heilighuizen in asch en puin deed verkeeren: de dag van heden voert alle dankbaarheid en blijdschap ten top, bij de heugelijke inwijding der herbouwde Luthersche nieuw kerk.

Doelmatig en geestverheffend was deze feestelijke plegtigheid; zij droeg de treffendste kenmerken van christelijke broederlijke en zuiveren godsdienstzinn.

Reeds vroegtijdig verzamelde zich eene groote schare van toehoorders, van onderscheidene godsdienstgezinden, in het eenvoudig grootsche heilighdom, welks heerlijke bouwtrant, meestendeels overeenkomstig het voormalige, van den gekuischten smaak en de beschaaft kende onzer heden-daagsche bouwmeesters de sprekendste bewijzen oplevert.

Aan het hoofd der gewestelijke en stedelijke autoriteiten, wier tegenwoordigheid den luister dezer feestviering verhoogde, onderscheidde men Zijne Excellentie den directeur-generaal der hervormde eeredienst, Zijne Excellentie den heer staatsraad gouverneur van Noord-Holland en den Edel Achtbaren heer burgemeester dezer stad; terwijl de algemeene belangstelling van al wat edel en goed denkt, in den bloei der Evangelisch-Luthersche gemeente, niet onduidelijk bleek uit den breedten kring van afgevaardigden der Gereformeerde, Hervormde-Luthersche, Remonstrantsche, Gereformeerde, Doopsgezinde en andere gemeenten, alsmede der onderscheidene genootschappen van wetenschap, kunst en zedelijke beschaving.

De toepasselijke gezangen der weeskinderen, door de Heeren *Laatz*, *Kerthoven* en *Klijn* verzorgd en door den Heer *Willems* en *Willems* gebragt, verheeven het hart der talrijke gemeente tot godsdienstigen lof en dank aan Hem, die de wereld schepst uit duk en ramp, en schaat doet strekken tot gewin; ja, ter uitbreiding Zijner Kerk op aarde soms midelen daartelt, wier schitterende uitwerking ons, eerst na zeker tijd verloop, treffend in de ogen blinkt. Deze gezangen werden voorafgegaan, begeleid en gevolgd door een wel bezet orkest, bestuurd door den heer *Christiani*; terwijl de roerende feestrede, door den wel spreken leeraar *Holl*, wien deze gewichtige taak door het lot was ten deel gevallen, naar aanleiding van *Haggai II*: vers 10, gehouden, bij al de aanwezigen den godsdienst opwekkenden en liefde en eensgezindheid aankweekenden indruk, door deze heilige plegtigheid te weeg gebragt, voltooide.

Geen feest werd ooit met meer orde gevierd en liep geregelder af dan het hier beschrevene.

Dat de Algoede God het welbegonnen werk in Zijne herrezene tempelwoning met Zijnen milden zegen bekroone; de voorbeeldeloze en godsdienstige pogingen der milde gevers, ter herbouwing van een der schoonste heilighdommen, de rijkste vruchten van geloof, hoop en liefde voortbrengen en de deugd bevorderende vrede, die daar woont, waar men broederlijk te zamen komt om God te dienen en te verheerlijken, ook meer en meer kenbaar worde onder de verschillende belijders van de zaligende leer des Christendoms: zoo zal het onzer nakomelingschap, met welgevallen, blijken, dat wij, in onzen leeftijd, niet alleen voor den bloei van wetenschappen en kunsten, maar ook, door het stichten of herbouwen van heilighdommen, aan God en den Verlosser gewijd, voor

de bevordering onzer eeuwige belangen, voor de herstelling van onzen inwendigen vrede en de uitbreiding van deugd en godsvrucht volijverig hebben gearbeid.

WAARDENBURG, den 10. September.

Heden vierde een inboorling dezer gemeente, met name *Hendrik Kuddol*, zijnen honderdsten verjaardag. Deze grijsaard, in gevorderden leeftijd gehuwd, heeft nog in leven vier kinderen, vierenwintig kleinkinderen en twintig achterkleinkinderen. Hij is nog krachtig van geest en ligchaam, eenige verzwakking van zijn gehoor uitgezonderd. In den afgeloopen winter, reed hij nog op schaatsen, en voor eenige dagen was hij nog bijna ten ganachien dag bezig in het veld, met voor zijn vermaak haver op te binden. Hij is altijd werkzaam en zoo wel ter been, dat hij naar Bommel, welke stad van hier meer dan een half uur is verwijderd, heen en weder wandelt, zonder vermoeijng. Groot schrijft hij zonder bril en hij kan ook zonder deelen, zijnen naam goed schrijven. De predikant dezer gemeente, Do. J. H. Brouwer, iets tot meerdere plechtigheid van deze zeldzame gebeurtenis willende toebrengen, had in de morgen-godsdienstoefening van dezen dag, waarheen deze grijsaard met zijne kinderen en vrienden zich begeven had, om God, daar, waar hij voor honderd jaren gedoopt was, openlijk te danken voor het zeldzame voorrecht hem geschonken, eene toepasselijke stofte tot zijne leerrede gekozen, sprekende naar *Genesis 27 vers 2.* over de onzekerheid en kostelijkheid des levens, vooral in den dag des ouderdoms, en eindigende met eene gepaste toespraak aan den honderdjarigen grijsaard.

Na het eindigen der godsdienstoefening, werd de eervoorzitter, met zijne naaste betrekkingen, benevens eenige leden dezer gemeente en den kerkenraad, ten huize van den predikant op een ontbijt onthaald, hetwelk overeenkomstig de gelegenheid met zeer veel smaak was ingericht. Hij, die zijn honderdste verjaardag vierde, ontving hier eene menigte gelukwenschingen. Hoogst voldaan vertrok het gezelschap, nadat de grijsaard den leeraar dezer gemeente zijnen opregten dank voor het genoten onthaal had betuigd.

Mengelwerk.

DE VERNIEUWDE INQUISITIE.

In het jaar 1808 werd door NAPOLEON de inquisitie afgeschaft: deze afschaffing werd in 1812 door de Spaansche Cortes gewettigd en bekrachtigd.

In het jaar 1826 wordt door de regering van FERDINAND den zeveden, den absoluten Koning, door de gratie — niet van God maar — van het Heilige Verbond, een eerlijk, braaf man, omdat hij niet gerefegd in de mis gaat, als KETTER ter dood gebragt, met alle de formaliteiten van een *Auto da fe*.

Is er nu wel, sedert de zeventiende eeuw, veel voor de beschaving en verlichting gewonnen, wanneer zulke daden de bekrachtiging en goedkeuring van eenen Koning mogen wegdragen?

Is de Roomsche, zich noemende Katholieke, kerk wel sedert de zestiende eeuw veel vooruitgegaan, wanneer hare Priesters zulke daden wetigen en heiligen?

Heeft de Protestant dan tegenwoordig niets te vreezen, wanneer men door allerlei middelen, door list, bedrog en omkoopning — door geweld vernietigt men nog niet — de leer der kerke zoekt uit te breiden?

Is voor den Protestant — vereeniging wil ik niet zeggen, maar — stilstand van wapenen mogelijk, wanneer de Roomsche kerk in niets van hare oude stellingen afwijkt, en zulks zeer wel, in de negentiende eeuw, door het quasi regterlijk ter dood brengen van ketters, — doet blijken? Wanneer zich deze gruwelen, de *Auto da fe's*, door INNOCENTIUS III. voor 600 jaren begonnen, door de Pauzen der vijftiende en zestiende eeuw goedgekeurd en geheiligd, — tegenwoordig vernieuwen, mag men dan niet vreezen, dat ook eene andere stelling der kerk, — aan de ketters mag men geen woord houden — in deze eeuw zal ter bane gebragt worden? (Men wil toch in alles tot het zalige oude terugkeeren). En wanneer dit geschiedt, zal dan eene Protestantsche Mogendheid, die een concordaat met Rome sluiten wil, staat kunnen maken op de vervulling van dezelfde voorwaarden? Mag niet de Paus, wanneer het met zijne belangen — die altijd ook de belangen der kerk zijn — overeenkomt, zijne geloovigen van alle hunne verplichtingen aan eenen ketterschen Vorst ontslaan? — Hij behoeft immers dezen geen woord te houden.

Ja! zal men zeggen: deze leer was geschikt voor de vijftiende Eeuw, voor het Concilie van Konstanz, maar tegenwoordig! in de negentiende!

En in welke Eeuw behoort dan het regterlijk vermoorden van ketters te huis? Immers ook in de dertiende, en vooral in de zestiende? Wie zou gezegd hebben, dat zich deze gruwel in de negentiende zou kunnen vernieuwen!

De Inquisitie bestond in Spanje tot in 1808. Maar hoe zeer zij altijd het licht bleef wren, en als zoodanig eene vloekwaardige instelling bleef, brandstapels had zij, bij hare afschaffing, in geene negentig jaren ontstoken. Het was aan de negentiende Eeuw voorbehouden om weder bloedige offers aan den Moloch van het Romanismus te brengen!

Protestantsche Vorsten en Volken! weest op Uwe hoede! De geest van GREGORIUS VII.; van INNOCENTIUS III., van TORQUEMADA, van LOYOLA, van FILIPS II., van ALVA en FERDINAND II. — die geest van bloedige vervolging om de Godsdienst bestaat nog, en groeit aan. Geeft hem woet, en gij zult zien, hoe hij zal trachten de oude brandstapels weder te ontsteken. Weest omzigtig in alle betrekkingen met Rome; de inopdenaars der Albigenzen, van RUSS, der Protestanten in Ierland (1642) der Hervormden in Frankrijk (1572) hebben aan de vernielers van Katholiek, Korinthe, Numantia en zoo vele andere Volken geene gruwelen te benijden! De Karthager is een eedbreker! zeide de oude Romein, terwijl hij alle goddelijke en menschelijke rechten omtrent Karthago schond. De ketter is een hellebrand! zegt men in het nieuwe Rome, terwijl men de onderdanen vooraf van gehoorzaamheid aan den ketterschen Vorst onthoudt. Met zulke lieden is geen vrede te sluiten. Eere hebbe het Engelsche Parlement, hetwelk deze waarheid erkent, en zich niet laat belemen, om aan de Iersche dweepers wapens tegen het Protestantismus in handen te geven.

Men heeft, welstaanshalve, de openlijke herstelling der Inquisitie tegengehouden. Maar wat helpt dit, wanneer de inquisitie, ook zonder die wettiging, toch werkzaam is! Men zal ook openlijk niet de leer der onwaarde van alle verdragen met ketters erkennen. Dit zou onstaatkundig zijn. Maar men zal daarom niettemin in stilte die leer prediken, en de Gemeente beduiden, dat zij geene plichten heeft omtrent menschen die toch eenwig verdoemd zijn. Heeft niet de verachtelijke HALLEN zich in schijn Protestantsch gehouden, om onder dien glimp, dit kerkgenootschap de meest mogelijke afbreuk te kunnen doen! Heeft hij daartoe niet van den Bisschop van Freiburg, die hem in stilte gevormen had, in naam van God, vrijheid bekomen! Is het dus wel geene hersenschim, wanneer men de Protestanten waarschuwt tegen eene leer, die in de Roomsche kerk nog lang zoo meer heerschend wordt, en die thans door den Heiligen Stoel zelve met de orde, waarvan zij uitging, hersteld en erkend is geworden. Het doel heiligt de middelen.

KRUISTOCT TEGEN DE HEL.

Het is niet te beschrijven, welk een onaangenaam gevoel het geeft, dat men zoo weinig tijding ontvangt van eenen veldtocht, in aard en strekking onafgebroken belangrijker dan de worsteling der Grieken tegen de Turken. De Grieken vechten slechts om burgerlijke vrijheid en staatkundige onafhankelijkheid. De Ridders van den domper, en de Amazonen, die met hen de campagne maken, strijden om geestelijke vrijheid en ontslag uit de slavernij van den duivel. Dit heeft wat meer in. Van de Grieken is het ten minste twijfelachtig, of zij wel brave lieden en van goede beginselen zijn: volgens sommige verzekering, schuilen er al heel geknechten knapen onder.

Bij onze Ridders vindt men niet dan deugd en vroomheid, het zij men hen beschouwt, die uit de voorhuis, of hen die uit de besnijdenis zijn, en in den generaal en chef, Mr. W. BILDERDYK, vindt men de zedelijkheid zelve gepersonificeerd, en derzelver goddelijke trekken op het aanminnige getuigt uitgedrukt. Wanneer trok een leger te veld, zoo zamengesteld, van zulk eenen geest beziel en strijdende tot zulk een doel! Vriuchtelooz doorbladert men de geschiedenis om de wedergh van hetzelfde te vinden. Het is de vrucht van onzen leeftijd, die er epoque door moet maken. Het is het voortbrengsel van een genie, hoedanig meestal eene geheele eeuw slechts een enkel baren kan.

Wie kan de gespannenheid wraken der verwachting, met welke allen, die er niet op gesteld zijn, om langer door den duivel geringeloord te worden, dit leger zagen uittrekken? En wien schijnt het verlangen onnatuurlijk, om te hooren van hakken en houwen en krijgsgevangen maken van duivels en duivels kinderen? Wie biftikt het niet, dat men van begeerte brandt, om bijzonder te vernemen, wat het geestelijk slaafzwaard zal uitrusten van die heldhaftige Amazone uit Overijsels hoofdstad, die de rust, welke zij aan de zijde van haren onschuldigen echtgenoot smaakte, edelmoedig opofferde, om aan de zijde van de Ridders DA COSTA en CAPADOSE de gevaren van den krijg te trotseren? Wie vindt het ongeduld niet eigenaardig, met hetwelk men klaagt over het uithijven van berigten uit het leger? Wij, die dit alles billijken, verheugen ons tevens, nu toch weder in de gelegenheid te zijn, om ten minste iets mede te deelen, hetwelk als zeker kan worden opgegeven, en, ofschoon het resultaat niet zoo schitterend is als men zoude kunnen verwischen, echter niet geheel zonder belangstelling zal worden gelezen.

Onlangs, namelijk, heeft de veld-chirurgijn CAPADOSE de ontdekking gedaan, dat er eene clique bestaat, van welke zich de duivel bedient, en die, onder den schijn van vroom, zeer veel kwaad doet. Deze clique heeft haren hoofdzetel aan de Maas, en wel in de stad Rotterdam, en heeft het duivelsch opzet, om Heidenen bekend te maken met het Evangelie. Zij noemt zich zendeling-genootschap: en zendt werkelijk, zendelingen zelfs aan de zwarten in Afrika, en durft aan die infame zwarten, alle afstammelingen van CHAM, en op welken de vloek van dien aartsbooswicht nog rust, laten verkondigen, dat zij in den Hemel kunnen komen. Dit schandaal, zoo kennelijk duivels werk, was door CAPADOSE niet zoodra ontdekt, of het ontvlamde zijnen Riddergeest, en er op invliegen, en regts en links rondhakken onder dat gespuis, was het werk van één oogenblik; en men heeft reden, om te denken, dat er ten minste velen zullen gevonden worden, die, na dezen aanval, de zondige verbintenissen zullen verlaten, en zich wachten voor de gruwelijke misdaad van te zeggen: dat allen die den naam van Christenen dragen (NB. broeders zijn): en wat van dergelijke godtergende ondegden meer is (*).

Een ander, niet min merkwaardig, wapenfeit, hetwelk wij te vermelden hebben, is van den veldprediker. Uit vroeger berigt, weet men teeds, dat hij nu en dan, mede de wacht betreft. Thans kunnen wij melden, dat hij ook van leer durft trekken, en er op inhouden ook. Men moet namelijk weten, dat er duivels en duivels kinderen geweest zijn, die toen zij hem te velde zagen komen, dadelijk begonnen te schateren van lagchen, niet zoo zeer om zijn zonderling postuur, uitzigt en weinig martiale houding; maar vooral, om de onhandigheid van zijne eerste manoeuvres. Het schijnt, dat het gespuis zich in het hoofd heeft gezet, dat hij een onnoozele ezelskop is, met welken het zich veilig konde vernaken. Althans er zijn er geweest (bijzonder die onder den naam van Recensenten den duivel dienen) die openlijk den veldprediker hebben uitgejouwd, tegen hem hebben gegrijsd, den neus opgetrokken en allerlei leelijke bakhuizen getrokken, en tegen hem hebben geroepen Bah! Bah! zoo als voor heen de kwade jongens kaalkop riepen tegen den profeet. Zij hebben geleerd, dat hij de sul niet is, waarvoor zij hem hielden. Zijn toorn is eindelijk ontstoken: en hij heeft het rapier getrokken. Welk een kracht vertoonde die vuist! welk eene vaardigheid, die arm! Welk een vuur fonkelde uit die oogen, toen hij aanviel! Voor eens en voor altijd is het spotten gedaan! Allen weten het nu en konden het zien, dat het veldpaapje geene kat is, om zonder handschoenen aan te tasten (+).

Eindelijk geeft de Amazone commandante bij het leger, stof van berigt en van tevredenheid tevens. Men heeft haar, van den kant des vijands, wel het lot doen ondergaan van haren echtgenoot en menig spottend woord haar naar het hoofd geworpen; maar zij is te smug om niet te weten, dat dit geene hoort veel min doodwonden geeft, en heeft zich dus aan dit bedrijf volstrekt niet gestoord. Wijselijk begripnende, dat veel handen ligt werk maken, en dat, wat ook CAPADOSE zeggen mag, dat genootschappen en talrijke verbintenissen goddelooze dingen zijn, legt zij er zich op toe, om het corps, dat zij zal commanderen, te vergrooten. De eerste oproeping, van welke men vele werking had gehoopt onder de oude bakkers, schoolmeesters enz. bleef zonder vrucht; en ge ruimen tijd had men reden, om te vreezen, dat de heldin alleen zoude blijven. Die vrees is verdwenen. Het is haar gelukt, hare vriendin Mevrouw CLOILIA tot de dienst aan te werven (S), zoo dat het Amazonen-corps juist met de helft versterkt is. Dit geeft moed, en eerstdaags kan men groote daden van deze geestelijke KENAU te gemoete zien, welke zeker van eenen aard zullen zijn, door welke die van de Haarmsche staan verdonkerd te worden.

Wij mogen dit berigt niet eindigen, zonder te zeggen, dat men opmerkt, dat het leger veel toeloop begint te krijgen van brood-, beschuit- en kleingood bakkers, die veelal sterke neiging voor den domper laten blijken. Sommigen zeggen, dat dit komt, omdat velen werken der duisternis doen, als te licht brood bakken, en lands- en stedelijke belasting op het gemaal fräuderen enz.: tot al welk bedrijf zij de duisternis noodig hebben en dus op den domper gesteld zijn. Maar dit zijn niets anders dan ongegronde en huttelijke aanmerkingen van vijandige neigingen. De ware reden ligt elders: en wel in het stel van vader BILDERDYK, volgens hetwelk de aardappelen een noodig voedsel zijn, en men zich bij den bakker te houden heeft. De eene vriendschap is de andere waardig: en doordien BILDERDYK alzo de bakkers wil bevorderen.

(*) Zie des christens wettelijke strijd, of ware belangen der Hervormde Kerk, door A. CAPADOSE Amsterdam 1826.

(+) Zie BILDERDYK, leerrede over 1 KON. XVII: 8-16, met eene voorrede enz. Amsterdam 1826.

(S) Zie Het oude licht en het nieuwe licht in den godsdienst enz. door N. W. W. BILDERDYK, geb. DESPAR. Amsl. 1826.

deelen, door alle menschen meelpap te doen eten of enkel met brood te voeden; zoo is het natuurlijk, dat zij, van hunnen kant, ook zijne partij kiezen, en onder zijne vaa'n gaan dienen.

IETS OVER DEN MIDDELSTAND.

» Alsdan vaart men het veiligst in de levensboot, wanneer men met voorzigtige bezorgdheid, op het gevaar der opkomende stormen bedacht, zich niet te diep in zee waagt, noch ook, al te angstig, te dicht onder den wal houdt.»

» Die de gulden middelmaat bemint, zal noch de schattele woning van den behoeftige, noch het paleis van den Vorst ten verblijf kiezen.» — » De rijzige denneboom staat het meest ten doel aan stormen; de hoogst opgetrokken toren stort met te zwaarder val neder; en de kruinen der steilste bergen worden het eerst door den bliksem getroffen.»

In deze, aan de ondervinding en den aard der zake ontleende bewoordingen, verliet de Romeinsche dichter HORATIUS, eenmaal, in welluidend maatgezag, de waarde van den *middelstand*, en leerde, hoe de mensch, door de twee uitersten voorzigtig te vermijden, in staat is, om voor zich zelven in het bijzonder, en voor den Burgerstaat, tot welken hij behoort, in het algemeen, den sleutel van het waarachtig geluk te kunnen bewaren (1).

Wij willen, ter aantiprijzing dezer gedachte, eenige losse denkbeelden aangeven: de ontwikkeling derzelve aan den ernstigen en nadenkenden lezer overlatende.

Niemand denke echter, — en, ter voorkoming van alle verkeerd oordeel, sta hier deze voorloopige aanmerking, — dat wij, door zekeren stand in de maatschappij te verheffen, de waarde der andere willen betwisten of ontkennen. Wij gelooven integendeel, dat alle standen tot elkander in de beste verhouding, en met elkander in het naauwste verband staan, en huldigen ook in deze verscheidenheid de wijsheid van den Wereldmonarch, die de maatschappijen dus verdeelde. Maar wij noemen: den *middelstand*, den *meest begeerlijken*.

In denzelfven geplaatst; leeft men even zeer bewaard voor het angstige des zorgvollen rijkdoms; als voor het nijpende des kommervollen gebreks; wachdelt men daar henen, even verzekerd tegen de nijdige en afgunstige bitsheid; waarmede de geringe volksklasse zoo dikwijls op den verhever staat, als bevrijd van die, door omstandigheden min of meer juiste en gepaste verachting, welke der armoede gewoonlijk te beurt valt; en gevoelt men zich gelukkig in die aangename onafhankelijkheid, die de gunst van de grooten der aarde niet slaafs doet bejagen, en om de genegenheid der wuife volksmenigte ons niet rusteloos doet bekommeren; maar, met even fiere als bescheiden taal het antwoord op beider vragen en voorstellingen doet uitbrengen. — Woont daarenboven in den *middelstandigen* burger ware grootheid van geest, dan telt hij, ontslagen van de banden des vooroordeels, de deugden en niet de kwartieren der geslachten; dan ontroft hij de ploofen van het eerlijke hart; en niet de stamrollen der vaderen; dan roemt hij de verwantschap met deugd; wijsheid en trouw, die nooit uitsterven en niet de verwantschap aan ouders, die tot stof zijn teruggekeerd.

Zoo veel begeerlijks in denken en gevoelen, in spreken en handelen geeft de *middelstand*, en adelt door die vrijere werking van den geest den mensch met eenen hooger en beteren adel dan die der eeuwen.

Wij noemen den *middelstand* ook den *meest algemeen nuttigen*.

Ontslagen van de knellende banden, beide des overvloeds en des gebreks, is de in den *middelstand* geplaatste het meest geschikt, om zich zelven te vormen en werkzaam te zijn, ter bevordering der onderscheidene maatschappelijke belangen. Zijn tusschenstand is het juist, die hem niet verhindert, kundigheden op te zantelen, welke beide, de rijke en de behoeftige, door het miskennen harer innerlijke waarde, of door omstandigheden belet, gewoonlijk te laag of te hoog voor hunne beoefening achten. Hem is het alzoó gegeven, dat hij allen onderwijst, de *nuttigste* burger in den Staat te zijn. Verhindert hem toch aan den eenen kant zijne beschaafdheid en de kunst om wel te leven niet, de verkregene kundigheden aan de eersten in den Staat mede te deelen: geene hooghartigheid belet hem aan de andere zijde met zijn onderwijs tot de geringere volksklasse af te dalen. Zoo schijnt in het paleis van den Vorst en in de nederige woning van den handwerksman het licht der wetenschap, door zijne hand ontsloken. Zal ik liever door de ervaring van alle tijden en geslachten, dan door een wijsgeerig betoog, *het algemeen nuttige van den middelstand* bewijzen? Roepen wij dan voor ons onpartijlig en door de geschiedenis der volken verhelderd oog, die schare van achtbare burgers, die steeds woorden spreken van wijsheid en deugd; die den sterfeling aan de hand der hemelsche waarheid op den levensweg geleiden en hem van de aarde ten hemel opvoeren; die de regten der onschuld verdedigen, en, als plaatsbekleeders der godheid op aarde, beschermers van weduwen en vaders van weezen zijn; die de lijdende menschheid ter hulpe snellen om daar, waar de engel des doods zijne hand uitstrekt, als engelen des lichts te redden; die te water en te land voor haardsteden en altaren strijden, de vaderlandsche banier daar zegerierend plaatsen en de vaderlandsche vlag overwinnend doen wapperen, waar te dikwijls het regt voor het onregt, de deugd voor de boosheid moesten zwichten. — Ook uit den *middelstand* ontstond dat eerbiedwekkend en aanzienlijke ligchaam van kooplieden, dat door alle tijden heen de krachtigste en schoonste steunpilaar van elk staatsgebouw uitmaakte. Uit den *middelstand* worden de meesten dier mannen geboren, wier beitel kracht en leven geeft aan den levenloozen steen; of wier kunstig aangebragte vertwen de schoonheden der schepping op doek of paneel overbrengen, of wier toon- en dichtkunst zich kenmerken door de heerlijkste voorstellingen van den rijkdom der natuur, het bevallige van het edele en schoone, den roem der helden, ja, wat meer zegt, den lof des Eeuwigen; of door wier mannelijke welsprekendheid de harten worden geroerd, de driften betoogeld en de geestdrift ontvlamd.

Zal eindelijk de schrandere staatsman het zijner opmerkzaamheid wel laten ontglippen of het ooit kunnen ontkennen, dat door den *middelstand* den lande het meest en regelmatigst schot en lot betaald, en de heffingen met het taaisie geduld en de grootste naauwgezetheid gedragen worden?

En wanneer nu de nadenkende lezer deze, slechts aangegevene, punten zelf in zijne gedachte ontwikkelt, hoe ras zal hij zich dan moeten overtuigd houden van het even *begeerlijke als algemeen nuttige* van den achtbaren *middelstand*.

Van dien stand, waaraan in de even verhevene als eenvoudige, even menschkundige als hartelijke hede van den wijzen AGR *geef mij armoede noch rijkdom; maar voed mij met het brood mijns bescheiden deels!* de beste lofspraak gevonden wordt (2); van dien stand, welke eenmaal in ons dierbaar vaderland, bij uitsluiting, de *gezegende* kon genoemd worden, en welke, Gode zij daarvoor dank! in Nederland, boven de meeste landen van Europa, nog zoo heerlijk bloeit en de schoonste vruchten van zedelijkheid en welstand draagt (3).

Mogt dan deze stand in ons Vaderland steeds ongehinderd en welig

bloeien! Moet de opmerkzame bezorgdheid voor deszelfs belangen de gedachten der landelijke, gewestelijke en stedelijke overheden ten allen tijde blijven vervullen: opdat het geen lid uit denzelfven, hij zij koopman, geleerde, held of kunstenaar, ooit aan den noodigen moed ontbreke, en Neerlands roem in en door den *middelstand* steeds verhoogd en bevestigd worde!

CROMWELL.

Een der laatste romans van den geschiedkundigen en schilderachtigen s. WALTHER SCOTT is *de Woodstock*, naar zeker oud kasteel van dien naam geheeten. Dezelve behelst, met slechts weinig romantisch bijwerk, een sprekend tafereel van den tijd der geduchte omwenteling, door ho ven gestelden naam aangeduid; waaruit ik wel gaarne een aantal trekken aan de lezers van dit dagblad wenschte mede te deelen; maar slechts het volgende, tot een gering proefje geef. Om het wel te verstaan, wete men, dat zeker iemand door een van des generaals (nog niet Protector's) vrienden tot hem met een verzoek kwam, hetwelk deze alleen onder die voorwaarde wilde toestaan, dat zijn vriend zekere gelegenheid zocht te bezigen, om den jongen koning, KAREL II., door list gevangen te krijgen. De afgevaardigde, die voorgaf hiertoe zelf gaarne te willen medewerken, wenschte te dien einde te weten, hoe de bedoelde vorst er uitzag. En om hieraan te beter te voldoen, keerde CROMWELL, van de verschillende portretten, die daar, met het schilderwerk naar binnen, tegen den muur stonden, één om, dat hij meende een jongman te zijn, maar dat inderdaad de vermoorde KAREL I. was. Het gevolg van dezen misgreep zij hier, met de mogelijke bekorting, eens geplaatst.

» De eerste beweging van CROMWELL deed het voornemen zien, om de schilderij spoedig weer op zijne plaats te zetten; en het scheen hem eenige moeite te kosten om den afkeer te bedwingen, dien hem het gezicht inboezemde. Hij bedwong dien echter, en het stuk weer tegen den muur plaatsende, ging hij langzaam en stijf heen, als of hij, trots zijn gevoel, besloten had een standpunt te kiezen, van waar hij 't het gunstigste mogt zien.

WILDRAKE (een bode) stond daar als een stil, werkeloos en bijna ontzet aanschouwer; terwijl CROMWELL — eene opzettelijke vastheid van oog en houding aannemende, als iemand die zich zelven dwingt aan te zien, wat een sterk inwendig gevoel, hem pijnlijk en hatelijk maakt, — in korte en afgebrokene uitdrukkingen, maar echter met eene vaste stem, over het portret van wijlen den Koning begon uit te weiden. Zijne woorden schenen minder tot WILDRAKE gericht, dan eene onwillekeurige uitstorting van zijn eigen hart, dat onder de herinnering van het verledene en de gedachte aan de toekomst zwogde.

» » Die Vlaamsche schilder, » zeide hij, » — die ANTONIE VAN DYK — welk een kracht bezit hij! Het staal moge knotten, oorlogslieden mogen verwoesten en vernielen — nog staat de Koning ongeschonden door den tijd; en onze kleinkinderen, zijne geschiedenis lezende, mogen zijne beelden aanzien en de treurige trekken met de akelige gebeurtenis vergelijken. — Het was eene harde noodzakelijkheid — het was een vreeselijk bedrijf! De kalme fierheid van dat oog zou werelden van kruipende Franschen of buigzame Italianen of statige Spanjaards hebben beheerscht; maar deszelfs streken wekten den aangeboren moed des onverzettelijken Engelschman slechts op. — Leg niet op arme, zondige menschen, wier adem in hunne neusgaten is, den blaam van zijnen val, zoo de Hemel hem de kracht niet verleende, om te kunnen staan! De zwakke ruiter wordt door zijn ontembaar paard afgeworpen en dood getrapt, de sterkste man, de beste ruiter springt op den ledigen zadel, en bezigt toom en spoor, tot het vurige beest zijnen meester kent. Wie misprijst hem, die, regt op gezeten, zegepralend onder het volk rijdt, omdat hij geslaagd is, waar de onbekwame en zwakke viel en stierf? Inderdaad hij had zijn loon: ten wat beduidt dat stuk beschilderd linnen voor mij meer, dan een ander? Neen: laat hij anderen de verwijten van dat koude, kalme gelaat, dat trotsche en toch klagende oog vertoonen: zij, die met hooger inzigten werkzaam zijn geweest, hebben geene reden om voor geschilderde schaduwten te schrikken. Geen rijkdom noch magt bragt mij uit mijne duisternis te voorschijn. De verdrukte gewetens, de gescondene vrijheden van Engeland, waren de banier, door mij gevolgd.»

» Hij verhef zijne stem zoodanig (als of hij voor eenige regtbare zijne eigene zaak bepleitte), dat de officier van de wacht in het vertrek zag, en, ziende zijnen meester met schitterende oogen en uitgestreken arm, den voet vooruit gebragt, als een generaal, die zijn leger beveelt voorwaarts te rukken, oogenblikkelijk heen ging.

» » Het waren andere, dan baatzuchtige inzigten, die mij tot handelen aanzetteden, » voer CROMWELL voort, » en ik durf de wereld, ja levenden en dooden uitdagen, te bewijzen, dat ik mij voor eene bijzondere zaak wapende, of als een middel om mijne fortuin te vermeerderen. Ook was er geen soldaat in het regement, die er met minder kwaden wil omtrent genen ongelukkigen kwam.»

» Op dit oogenblik ging de deur open, en eene dame trad binnen, die, volgens hare gelijkenis met den generaal, schoon hare trekken vrouwelijk ten zacht waren, onmiddellijk voor zijne dochter te herkennen was. Zij ging op CROMWELL aan, stak haren arm beleeft, maar vast door den zijnen, en zeide tot hem op eenen bewegelijken toon, » » Vader, dat is niet goed, gij hebt mij beloofd, zoo iets zou niet gebeuren.»

De generaal liet zijn hoofd hangen, als iemand die beschaamd was, hetzij over de drift waaraan hij zich had toegegeven, hetzij over den invloed, dien men op hem had geoefend. Hij gaf echter toe aan den genegen dwang, en verliet de kamer, zonder zelfs zijn hoofd om te draaijen naar het portret, dat hem zoo zeer had geschokt.

§ § Het PLAATSELIJK BESTUUR van HETEREN, zal, onder approbatie van Hun Ed. Groot Achtbare Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland, op Maandag den 25. September 1826, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van H. S I P M A N, te Heteren, Aanbesteden:

Het REPAREREN van het HUIS onder Heteren, door den Heel- en Froedmeester bewoond, waarvan de Conditien en het Bestek dagelijks, des voormiddags, ten Secretarie ter lezing zullen liggen.

De Burgemeester van Heteren,

S. R O E S.

§ § Het GEMEENTE-BESTUUR van WADENOIJEN, zal op Vrijdag den 22. September 1826, des voormiddags ten tien ure, ten huize van D I R K V A N D E N B E R G, te Wadenoijen, in het openbaar aan den minstaannemenden Aanbesteden:

Het ARBEIDSLOON van METZEL- en TIMMERWERK, tot het Vergrooten van het Schoolvertrek te Wadenoijen, benevens het maken van de vereischte SCHOOL-MEUBELLEN in hetzelfde. Waarvan het Bestek en de Conditien van heden af ter Secretarie van het Bestuur ter lezing liggen.

De Burgemeester van Wadenoijen,
J. B R A N D W Y K.

(1) Lib. II. Ode 10.

(2) Spreuken XXX: 8.

(3) Zijn ook de land-verhuizingen en de armoede in Duitschland en Engeland misschien aan de mindere oplettendheid des staats-bescaards, omtrent de belangen van den middelstand toe te schrijven?

te verkoopen:
Het LANDGOED HEUVEN, gelegen in het Kanton
Kelp, Gemeente Rheden, halfweg Arnhem en Doesborgh, nabij den
Straatweg van Arnhem naar Zutphen, bestaande in een beknopt
HEEREN-HUIS, TUIN, BOOMGAARD,
OPGAAND-HOUT, DENNEN BOSSCHEN,
BIKEN- en ander HAKHOUT, en KOEPEL op
de hoogte van de Chaussée, voorts annexe BOUWPLAATS
met daartoe behoorende GEBOUWEN, BOOMGAARD,
TUIN, BOUW- en TABAKSLANDEN, WEI-
DEN op het Rhaderlaag aan den IJssel, mitgaders eenige
VLOGLANDEN, alles tezamen, buiten de SCHAAPS-
DRIFTEN, groot ongeveer 42 Bunders.

Mr. J. A. G. O. B. N. Y. H. O. F. F. Notaris te Arn-
hem, 99, zal op Vrijdag den 23 September 1826, des
morgens ten negen ure en vervolgens zoo noodig, in het
Dorp, ten huize van Meijervrouw H. F. S. S. H. E. R.,
No. 112, Erfhuiswijze verkoopen:

Op Woensdag den 20. September 1826, zullen de Notarissen, Mrs. G. VAN ECK en J. BUSGERS, ten huize van A. PRINS, te Arnhem, verkoopen: Eene partij H. A. ABLEMSCHÉ BLOEMBOL-geslacht voor Potten op den Open Grond.

2. Eene KATERSTEDE, de kleine Keurhorst genaamd, gekwoteerd C. No. 5, bestaande in HUIS, HOF en ZAAILAND, te zamen ongeveer groot 96 Roeden 51 Ellen, 8 Palmen en 56 Duimen, gelegen onder *Witp*, noord *H. Lammers*, oost T. KEUSTAART, west G. JANSSEN ALBRINK, zuid de *Veld- en Koestraat*; in gebruik bij GERRIT JAN SIEM-
LING en GERRIT JAN WAUDENBERG.

Twoe stukken **WEILAND** en daaraan gelegen **A. K. KERMAALS BOSCHJE**, in gebruik bij **JAN HANSEN**, **DEKKER** en **DEK OTTEN**, groot ongeveer 4 Bunders, 80 Aakden, 20 Eiken, 35 Palmen en 17 Dennen, belend noord en west met **de Heer van WILMINGS**, oost **T. KEURBOEST** en zuid **Broekhuizen**.

5. **LEEMAN.** Een **AKKER BOUW** en **WEIDELAND** met **AKKERMAALS BOSCH**, in gebruik bij **Gerrit Jansen Kruidbosch**, groot ongeveer 5 Bunders, 71 Roeden, 69 Ellen, 48 Palmen en 96 Dennen, belend Oost de **Stouwergras**, Zuid en West **WILLEM STOFFEL** en Noord het **Belstraatje**, alles behalve onder **W. de Kanton Twello, Kwartier Arnhem.**

De voorloopige toeschatting is bepaald op Vrijdag, den negen en twintigsten September 1826, des morgens om tien uren, tegen oprijfstelling van tien guldens voor ieder perceel.

zijnde op Maandag den 9. October 1826, finaal te verkoopen:
Een zeer logeabel, modern gebouwd HEERENHUIS
en ERVE, alleraangenaamst staande en gelegen midden in
het Dorp *Velp*, nabij *Arnhem*, zijnde No. 122, aan den Ko-
ninklijken Straatweg van *Arnhem* op *Zutphen*, voorzien van ze-
ven differente KAMERS, met verschillende GEMAK-
KELYKE INRICHTINGEN in dezelve, voor het
grootst gedeelte Behangen, DOMESTIEKEN - KA-
MERS, ruime DROOGZOLDERS, KEU-
KEN, KEELDER, WEL- en REGENPOM-
PEN, KOETSHUIS en STALLING, met
ruimte REMISES.

En eindelyk ongeveer 28 Nederlandsche Roeden en 39 Ellen
daaraan gelegen BOELEN, die nu in de hand van de Heer
Iemand aanwyzende heerszende, die nu in de hand van de Heer
bij den Heer **H. AVELINGH**, terwyl, ten aanzien van
de Konditien van Verkoop, informatien zijn te bekomen ten Kantore van
bovermelde Notarissen, acht dagen vóór den inzaat en vervolgens.

Enen deszelfs en hantengemeen zindelijker **IN BOEDEL.**

Zullen de Goederen Donderdag en Vrijdag te voren, des voorde-
middags van 10 tot 12 en des nademiddags van 3 tot 5 uren, te zien
en de Catalogus van stonden aan ten Kantore van gemelde Notarissen en bij
den Boekdrukker C. A. T. H. I. E. M. E. te Arnhem, tegen betaling
van 10 Centen voor den Armen, te bekomen zijn.

Nadere informatie zijn te bekomen bij **A. COERS**, in de
Bakkerstraat te **Arnhem**.

22nd Street, New York, N.Y. 10011

Het eerste Stukje van het *Werk* komt heden van de Pers bij den Boekhandelaar J. NOORDHOF te Gorinchem, en is alomt verzonnen en verkrigbaar tot den 1. Jan. van 1870. — Het nut van dit Werk te willen aanwijzen, zou overbodig zijn, wijl eene tienjarige ondervinding deszelfs omstandigheid genoegzaam gestaafd heeft; maar men acht het van belang te berigten, dat dit Werk voortaan, ingerigt naar den wensch der gebruikers, op eene beknopte wijze, gemiddeld voor dezelve zal worden. Ieder Deel of Jaargang, zal in vier stukjes van gelijke dikte en niet meer dan twintig vellen beslaande, worden verdeeld, en voorzien zijn van zeer gemakkelijke Registers, welke altijd een algemeen overzicht der vorige stukken bevatten zullen. De prijs is zoo min mogelijk gesteld, zoo dat dezelve voor de vier stukjes of eenen geheel jaargang, nimmer 11 gulden zal te boven gaan; waardoor een ieder in de gelegenheid gebragt wordt, zich een Werk aan te schaffen, dat, benevens het Staatsblad, een volkomen geheel der *Nederlandsche Wetgeving* bevat.